

Kennari:

Guðný Pála Rögnvaldsdóttir
Kristrún Una Thoroddsen
María Erian Guðmundsdóttir

Kennslufyrirkomulag:

Kennsla inn í bekk og úti í náttúrunni

Tímafjöldi:

5 kennslustundir
Samþætting annarra námsgreina

Bekkur:

5. bekkur

Náttúrufræði

Undir náttúrugreinar í grunnskóla heyra m.a. náttúrufræði, eðlisvísindi, jarðvísindi, lífvísindi og umhverfismennt. Námið fléttar saman efnisþætti náttúrugreina og viðmið sem varða eflingu ábyrgðar á umhverfinu, vinnubrögð og gildi náttúrugreina, nýsköpun og hagnýtingu þekkingar og getu til aðgerða.

Náttúrugreinar stuðla að þekkingu, virðingu, ábyrgð og upplifun nemenda. Hæfni í náttúrugreinum felst í þekkingu og leikni, en einnig í viðhorfum til náttúru, tækni, samfélags og umhverfis. Jafnframt er nemendum gert kleift að greina eigin stöðu og hæfni, efla eigið læsi, siðferðisstyrk, tilfinningar og sköpunarmátt.

Nemendur þurfa að átta sig annars vegar á að þekking verður ekki eingöngu byggð á beinum athugunum heldur líka á upplifun, ímyndunarafli og sköpun og hins vegar, að vísindaleg þekking er aldrei algild, endanleg eða óbyggjandi. Nemandi þarf að fá tækifæri til að upplifa, skoða náttúruna og umhverfið og læra að veita athygli, afla, vinna úr og miðla upplýsingum úr heimildum og athugunum en jafnframt að treysta á forvitni sína, til að þetta takist.

Áhersla er lögð á að nemendur séu vísindalæsir. Í því felst að þeir geti lesið texta um náttúruvísindi sér til gagns, notað hugtök úr náttúrugreinum í daglegu lífi og skilið náttúruleg og manngerð fyrirbæri. Auk þess geri þeir sér grein fyrir samspili manns og náttúru og valdi mannsins yfir tækni. Þessi hæfni eflir skilning þeirra á nútímasamfélagi og hjálpar þeim að taka skynsamlegar ákvarðanir í málefnum sem varða tengsl manns og náttúru.

Náttúrufræði

Námsþættir:	Námsefni:	Hæfniviðmið: <i>Að nemandi geti:</i>	Leiðir:
Geta til aðgerða Nýsköpun og hagnýting þekkingar	Náttúrulega 1 Náttúrulega 2 Grænu skrefin Textar úr völdum bókum Hand- og fræðibækur Greinar af neti Vedur.is Efni frá kennara Internetið Myndbönd Verklega vinna	<ul style="list-style-type: none"> – Greint þarfir fólks í nánasta umhverfi sínu og tjáð hugmyndir sínar um lausnir. – Greint og sagt frá hvernig tækninotkun og sjálfvirkni getur aukið eða dregið úr lífsgæðum íbúa og umhverfi þeirra. – unnið undir leiðsögn í hópi eftir verkskiptri tímaáætlun við að hanna umhverfi, hlut eða kerfi. 	Lestur Innlögn Umræður Áhorf Hugtaka- vinna Paravinna Hópavinna Athuganir Verklegar æfingar Útikennsla
Gildi og hlutverk vísinda og tækni		<ul style="list-style-type: none"> – gert sér grein fyrir mikilvægi gagna og líkana við að útskýra hluti og fyrirbæri. – lesið og skrifað um hugtök í náttúruvísindum. – útskýrt áhrif tækni og vísinda á líf fólks. 	
Vinnubrögð og færni		<ul style="list-style-type: none"> – framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir úti og inni. – beitt vísindalegum vinnubrögðum við öflun einfaldra upplýsinga innan náttúruvísinda og útskýrt ferlið. – útskýrt texta um náttúruvísindi sér til gagns. – aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi úr efni á öðrum tungumáli en íslensku. – sett fram og rætt niðurstöður athugana á skýran og skipulegan hátt. 	
Ábyrgð á umhverfinu		<ul style="list-style-type: none"> – tekið þátt í og sýnt hæfni í samvinnu er lýtur að umbótum í heimabyggð. – gert grein fyrir eigin lífssýn og skilningi á samspili náttúrunnar, mannsins og heilbrigði eigin líkama. – tekið þátt í að skoða, skilgreina og bæta eigið umhverfi og náttúru. 	
Að búa á jörðinni		<ul style="list-style-type: none"> – gert grein fyrir muni á hreinu vatni og menguðu, hvað megi gera til að draga úr vatnsmengun. 	

		<ul style="list-style-type: none"> – lýst samspili lífvera og lífvana þátta og tengt það hugmyndum manna um uppruna og þróun lífs á jörðu. – útskýrt tengsl heilbrigðis og þess sem borðað er. – Útskýrt hvernig Ísland byggist upp, hvernig landslag þess og jarðvegur breytist – Rætt um hvernig ræktanlegt land er notað og ýmsar hliðar landnotkunar og verndunar gróðurs – Getur lýst náttúruferlum sem hafa áhrif á land og gróður. – Framkvæmt og lýst eigin athugunum á jarðvegi, veðrun og rofi. – Lýst veðri í heimabyggð og loftslag Íslands 	
Náttúra Íslands		<ul style="list-style-type: none"> – lýst reynslu sinni, athugun og upplifun af lífverum í náttúrulegu umhverfi. – lýst einkennum plantna og dýra, stöðu þeirra í náttúrunni, tengsl þeirra innbyrðis og við umhverfi sitt. – lýst ólíkum vistkerfum á heimaslóð eða við Ísland. – útskýrt hvernig aðlögun lífvera að umhverfinu gerir þær hæfari til að lifa af og fjölga sér. 	
Heilbrigði umhverfisins		<ul style="list-style-type: none"> – gert grein fyrir notkun manna á auðlindum. – Hefur kynnst mikilvægi náttúruverndar – Gerir sér grein fyrir hvernig hver einstaklingur getur lagt sitt af mörkum til verndar auðlindum og umhverfi. – dregið ályktanir af tilgangi flokkunar úrgangs. – útskýrt þjónustu sem náttúrulegir ferlar veita. – lýst kröftum sem hafa áhrif á daglegt líf manna. 	
Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu		<ul style="list-style-type: none"> – lýst bylgjuhreyfingum og rætt nýtingu hljóðs og ljóss í tækni og atvinnulífi. – gert grein fyrir næringargildi ólíkrar fæðu og hvers konar fæða er framleidd á Íslandi. 	
Námsmat:	Námsframvinda og hæfni nemenda metin jafnóðum yfir skólaárið á hæfnikorti.		

Námsmat

Námsmat Stapaskóla fer fram með leiðsagnar- og símati. Lögð er áhersla á að nemendur séu sífelld að bæta við sig þekkingu og leikni og öðlist þannig ákveðna færni. Tekið er mið af Aðalnámsskrá grunnskóla í öllum greinum. Fyrir lokið verkefni er ekki gefin einkunn heldur er lagt mat á hæfni nemandans og gefið fyrir stöðuna í þeim hæfniviðmiðum sem liggja til grundvallar verkefninu.

Til þess að meta hvert hæfniviðmið fyrir sig er notast við hæfnitákn sem má sjá hér til hliðar.

- **Framúrskarandi:** ef nemandi hefur náð hæfniviðmiði og sýnt getu *umfram* þá hæfni sem viðmiðið setur
- **Hæfni náð:** ef nemandi hefur náð hæfniviðmiði
- **Á góðri leið:** ef nemandi er nálægt því að ná hæfniviðmiði en enn vantar þó aðeins upp á
- **Þarfnast þjálfunar:** ef nemandi þarfnast frekari þjálfunar til að ná hæfniviðmiði
- **Lokið:** nemandi hefur lokið við verkefni
- **Ólokið:** nemandi hefur ekki lokið við né skilað verkefni
- **Undanþága:** nemandi hefur undanþágu frá verkefni af einhverjum ástæðum

	Framúrskarandi
	Hæfni náð
	Á góðri leið
	Þarfnast þjálfunar
	Lokið
	Ólokið
	Undanþága